

בדלתנים

פ ת ו ח ת

גליון מס' 52 ■ אוקטובר-דצמבר 2014

לשכת עורכי הדין בישראל – מחוז חיפה

טקס פתיחת שנת
המשפט תשע"ה

”והיו עיניך רואות את מוריק”

ראיון עם נשיא בית המשפט המחוזי
בחיפה, כבוד השופט יוסף אלרון

◀ הסניגוריה הציבורית 7/24

◀ לפתוח משרד עצמאי

והיו עיניך רואות את מוריך

מראיינים:

עו"ד יוסי חכם,
יו"ר ועד מחוז חיפה

עו"ד איתן לדרר
פרקליט מחוזי חיפה (אזרחי)

עו"ד ג'ורג' ג'ורג'אן
מ"מ יו"ר ועד מחוז חיפה

עו"ד ארנית זונברג
יו"ר עיתון "בדלתיים פתוחות"

ראיון עם כבוד נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט יוסף אלרון

אמור לי מה על שולחן ובחדרך ואומר לך מי אתה

ב
עולם בו כולנו "משוטטים בענן", מפרסמים מידע עצמי בפייסבוק, מתועדים באינסטגרם, מצ'וטטים בפוסטים וחושפים עצמנו לדעת - צניעותו של כבוד הנשיא בולטת. נתקשה למצוא אודותיו מידע החושף איזה פרט אישי, ואף את מלוא קורות חייו לא נמצא באינטרנט או במדיה הכתובה.

נפגשנו עימו לשיחה, המסכמת את שנת הנשיאות הראשונה, בתקופה שלאחר החגים ועם פרוס שנת המשפט החדשה.

על שולחנו של הנשיא מונחים ספר תנ"ך וגלובוס, כאילו מרמזים על שורשיותו מחד גיסא, ועל השקפתו הגלובאלית

והפלורליסטית מאידך גיסא. מאחוריו דגל ישראל ומעליו סמל המנורה על שבעת קניה.

הנשיא, יליד הארץ, בן העיר חיפה, הצעיר במשפחה ששורשיה בעיר מוסול שבעיראק. משפחת הוריו עלתה לארץ בשנת 1951 והתיישבה בעיר חיפה. מסלול חייו של כבוד הנשיא, תחילתו ב"תיכון חדש", לימודי משפטים באוניברסיטת בקינגהאם באנגליה, התמחות בפרקליטות הפלילית, והמשכו כשופט - תחילה בבית משפט השלום ועד לכהונתו כנשיא בית המשפט המחוזי בחיפה.

שיפור השירות מעל לכול

בתקופת נשיאותך עד כה, נראה כי אתה מביא עימך גישה שונה לבית המשפט בהתייחס, למשל, אל השופטים, שלא כפי שנהוג לראותם, כ-"מורמים מעם".

תפיסת עולמי היא כי השופט יושב בתוך עמו ואינו מורם מעם דווקא. אמרתי לא אחת, במסגרות בהן נשאתי דברים, כי אמון הציבור הכרחי לתפקודה של מערכת המשפט. ללא אמון זה, השופטים לא יוכלו לעשות מלאכתם כהלכה. האמון מתבסס, בראש ובראשונה, על ההכרה כי בתי המשפט עושים מלאכתם נאמנה ופועלים ללא ליאות לעשיית משפט צדק, כשהמשמעות הינה גם, שהציבור יראה את מערכת המשפט ככזו שנועדה לשרתו. הפרסומים על כרסום אמון של הציבור במערכת המשפט מטרדיים אותי מאוד.

- הנשיא נולד בחיפה בשנת 1955.
- בשנת 1973 סיים את לימודיו התיכוניים בעיר בבית הספר "תיכון חדש".
- בשנים 1973-1977 שירת בצה"ל. לאחר מכן יצא לאנגליה ועסק במסגרות ביטחוניות שונות.
- בשנת 1983 סיים את לימודי המשפטים באוניברסיטת "בקינגהאם". התמחה בפרקליטות ובמשרד עורכי דין והוסמך כעו"ד בשנת 1985. עבד כעצמאי עד שבמרץ 1994 נבחר לכהונת שופט בבית משפט השלום בחיפה. בשנת 2001 סיים לימודי תואר שני במדעי המדינה, בתחום מינהל של ביטחון לאומי. בשנת 2003 מונה לשופט מחוזי.
- בחודש מרץ 2012 מונה לכהונת סגן נשיא וביולי 2013 מונה לכהונת נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה.

**"המטרה
העומדת לנגד
עיניי היא שיפור
השירות לציבור
הבא בשערי
היכל המשפט.
אמרתי שדלתי
תהיה פתוחה
בפניכם בכל עת.
אכן כך היה ואני
מבטיחכם שכך
יהיה גם בעתיד.
אני ממשיך
להיות משרת
ציבור"**

מדברי כבוד הנשיא בטקס פתיחת
שנת המשפט, ספטמבר 2014

כבוד נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט יוסף אלרון עם המראיינים: יו"ר ועד מחוז חיפה, עו"ד יוסי חכם, פרקליט מחוז חיפה (אזרחי), עו"ד איתן לדרה, מ"מ יו"ר ועד מחוז חיפה - עו"ד ג'ובראן ג'ובראן, יו"ר עיתון הלשכה "בדלתיים פתוחות" - עו"ד ארנית זוננברג.

"והיו עיניך רואות את מוריך"

התמונות המעטרות את קירות החדר נבחרו גם הן בקפידה. בין תמונה מרשימה של עירנו חיפה לתמונה של בית המשפט במשכנו הישן בהדר, ניבטת גם תמונה משנת 1930, בה יושבים נכבדי הקהילה היהודית, סבו וסב גיסו של כבוד הנשיא, בפגישתם עם שליחים מארץ ישראל. המכובדים יושבים מולנו, כאומרים: יהיו לך פני אבותיך לפני רבותיך מנחים אותך מלפניך, מלשון הפסוק: "והיו עיניך רואות את מוריך".

* ישעיהו פרק ל' פסוק כ'

אנו ערים לשינויים פרסונאליים לא מעטים לאחרונה. אכן, בשנה האחרונה חלו בבית המשפט שינויים פרסונאליים בשל פרישת שופטים ותיקים ומינוי של שבעה שופטים חדשים ושני רשמים.

במינויים החדשים אנו רואים ייצוג גם לשופטים מהאיזורים המוגדרים כפריפריה לחיפה, כמו חדרה, הקריות, עכו ושופטים ממוגזרים שונים. אנו בטוחים שאין זה מקרי.

נכון. יש לתת עדיפות לשופטים מהמחוז הזה ועד כמה שניתן לקדם לבית המשפט המחוזי. המחשבה היא גם פונקציונאלית - כך שאם לשופט מסוים ישנה התמחות ספציפית, למשל, מתחום דיני המשפחה, הרי שהיא מחייבת את קידומו כדי שבבית המשפט המחוזי יהיה מגוון של שופטים בעלי התמחויות שונות.

דו"ח תקן מצבת כוח אדם - בית המשפט המחוזי בחיפה

נכון ליום 16.7.14

מספר משרות	עובדים	
43	41	עובדי מנהלה
30.6	31	קלדניות שופטים
34	33	עוזרים משפטיים
7	7	מתמחים
4	3	סטודנטים
5	5	שירות לאומי
31	33	שופטים
153.6	152	סה"כ

תפיסה זו היא שהביאה לפתיחתו של המדור לשירות לקהל שנפתח בסמוך לכניסתך לתפקיד?

נכון. אך לא די בשיפור הממשק המינהלי שבין ציבור המתדיינים, עורכי הדין ובית המשפט. לא די בפעילותה של הפקידות החרוצה והיעילה העובדת בבית המשפט. לעיתים, דווקא כדי לתת לאזרח תחושה שמקשיבים לו, יש צורך בפעולה אחת קטנה נוספת, ולצורך כך הוקם המדור.

השירות לציבור חשוב לי לא רק כקלישאה. דלתי הייתה ותהיה פתוחה בפני עורכי הדין, בפני נציגיהם, בפני הפקידות ובפני כלל הציבור.

ביני ובין הלשכה קיימת הידברות מלאה וראויה לציון. יש שיתוף פעולה הדוק ופורה עם פרקליטי המחוז, הפלילי והאזרחי, הסניגוריה הציבורית המחוזית, הכונס הרשמי וכמובן, הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין. כך, למשל, הוקמה ועדה, בה יושבים נציגי הלשכה ושני סגני נשיאים, הדנה בסוגיית השמיעה הרציפה של משפטים גם בתחום האזרחי, ואף יצאה טיוטה המכילה הן את ההמלצות והן את ההשגות שהועלו ע"י הנציגים.

האם יש ביטוי כלשהו לעובדת היותך יליד חיפה?

חיפה, רחובותיה ונופיה הם כור מחצבתי. גדלתי כאן ואני ממשיך לקדם את נציגי חיפה והפריפריה שלה, בין אם בשיתופם באירועים מקצועיים, כנציגים של בית המשפט ובין אם בפורומים שונים. כנציגי הלשכה אתם מודעים לבקשתי שבכל אירוע של הלשכה, בכל השתלמות או יום עיון, ישולבו השופטים המקצועיים והמצוינים שבמחוזנו, כמרצים או כמנחי פאנלים.

אציין כי לעמלם של השופטים במחוז שלנו יש שכר, שכן יעילותו של בית המשפט המחוזי בחיפה הינה מעל לממוצע הארצי, על פי הדוחות הסטטיסטיים האחרונים וזאת, לצד צמצום ניכר בתיקים הישנים של בית המשפט. מכיוון שאני מודע כבר לחלק מהשאלות העולות בהקשר ליעילותה של מערכת השיפוט, אומר כבר עתה כי אני מתנגד לרעיון עריכת משוב השופטים. אין בו צורך ולא תצמח ממנו כל תועלת. נהפוך הוא - הוא רק יעכיר את האווירה הטובה ואת שיתוף הפעולה הקיימים היום.

"יעילות ואנושיות" - הידורו יחדיו?

איך באה לביטוי תפיסתך כ"משרת הציבור" בממשק עם ה"אזרח הקטן"?

בכל מפגש שלי עם העובדים והפקידים בבית המשפט ציינתי בפניהם כי מטרתנו היא לשרת את הבאים בשעריו של בית המשפט במאור פנים, החל מאיש הביטחון בכניסה ועד לשופט הדן בתיק. כל אחד בהתאם לתפקידו. הדבר חיוני גם ליצירת סביבת עבודה פוריה, שתהווה קרקע מוצקה לעבודה מקצועית ויעילה יותר. אני דוגל בגישה אנושית ומסבירת פנים כלפי הבאים לקבל שירות משפטי בבית משפט זה. כינסתי את נציגי הפקידות, המזכירות ואף נציגי האבטחה והעברתי לכולם את המסר של מתן שירות מקצועי ויעיל ועם זאת אנושי. בהתאמה, אני גם דוגל בפיתוח אמצעים למתן שירות לאזרחים המתדיינים ולציבור בכללותו. אני מתערב אישית כשאני שומע על עיכוב ממשי בפסקי דין כדי לצמצם את התופעה. זה יכול להיעשות בפניה ישירה לשופט, בבחינה של התיק ובדרכים נוספות שהמערכת הניהולית והשיפוטית מאפשרת לי.

בכל הערעורים הפליליים והאזרחיים ניתן לראות כי פסקי הדין ניתנים תוך פרק זמן קצר מאוד יחסית ובוודאי בזמן הקצר ביותר שניתן. אני מקבל דיווח מכל אחד מהמדורים עד ל-5 בכל חודש, ובאופן פרטני לגבי כל שופט ושופט ביחס לתיקים שלא ניתנו בהם פסקי דין במשך יותר מ-90 יום.

האם היעילות היא חזות הכול? בין המשרדים הקטנים והבינוניים יותר, בהם מתפקד עורך דין אחד או שניים קם קול צעקה נוכח הנהלים, המקפידים על היעילות הדינונית ואי דחיית דיונים. בשם היעילות השופטים עלולים "לשכוח" לעשות צדק ושופטים שוכחים, לעיתים, את הקשיים בהם נתקלים עורכי דין העובדים לבדם.

אני חותר למציאת האיזון. איני רוצה שיעילות תבוא על חשבוננו של משפט צדק. אני, אגב, איני מסכים איתך לחלוטין. גם בין עורכי הדין עצמם יש גישות שונות ויש עורכי דין המבקשים כי השופט יזרז הטיפול בתיק, יקיים דיונים עם גישה דווקנית יותר בענייני סדרי הדין. דיונים יעילים והוגנים, בהם יתאפשר לכל אדם למצות את זכותו להכרעה קרובה וברורה, הם הדרך בה יוכלו שופטים לתת שירות טוב יותר לציבור. גם נוהל דחיית

מבלי לזלזל חלילה בכבודם של השופטים המכהנים, לעיתים המינוי אינו מצליח או שהשופט כבר שחוק לאחר שנים של כהונה.

אני סבור כי יש הפרזה בדברים. מרבית השופטים המכהנים מצוינים, ועושים ככל יכולתם ובהצלחה רבה, על מנת לעמוד בנטל ההולך וגדל במספר התיקים בהם מטפל כל אחד ואחת מהם. אני שלם עם הדרך בה מתווה הנשיא גרוניס הליכה בצנעה, במקרים החריגים ביותר, תוך הידברות מול השופט שהמערכת מזהה אצלו שחיקה.

"הציבור משליך עלינו, האמונים על החוק, את יהבו, בתקווה להפוך לחברה מתוקנת וטובה יותר. עלינו, על כולנו, להמשיך ולעשות את מיטב יכולתנו, ויותר מכך, כדי לענות על ציפייתו של הציבור. הציבור מצפה מאיתנו להבטיח את שמירת החוק ואת כיבודו לטובת הכלל. הציבור מצפה מאתנו כי נבטיח לו חברה תקינה וטובה יותר."

מדברים שנשא כבוד הנשיא באירוע לכבוד מפקדי משרת ישראל

סיכום מלאי התיקים - בית המשפט המחוזי חיפה

הליכים	נפתחו	נסגרו	נסגרו עם דיון לאחר הוכחות	מלאי
אזרחי	1193	1373	941	2110
ימאות	14	21	16	21
מעצרים	1748	1749	1659	41
נוער	27	46	46	16
ענ' מים	32	28	23	26
ענ' כלכליים	1	1	0	0
ענ' מנהליים	1264	1378	1059	608
ערעור אזרחי	1160	1144	631	456
ערעור פלילי	542	599	564	112
פירוקים ופס"ר	3423	2212	2022	6266
פלילי	373	320	303	319
סה"כ	9777	8870	7264	9975

**מדברי הנשיא
בפני בכירי
המשטרה,
נציגי התביעה
המשטרית,
שופטים
ופרקליטי מחוזות
חיפה והצפון:**

"תפקידכם נושא עמו אחריות רבה. הציבור נושא את עיניו אליכם, אל רשויות התביעה ואלינו, בתי המשפט, בתקווה שיהיה בכוחנו לבלום את תופעות העבריינות והבריונות ברחובה של עיר, תופעות הפוגעות ברכושו ובכבודו של האזרח, לא פעם תוך התאכזרות יוצאת דופן לחסר הישע, לחלש ולקשיש. וכבר נאמר לא אחת כי חברה נבחנת על פי יחסה לחלשים שבה".

פנתה אליי במכתב גברת קשישה, שתיארה את סבלה, את חוסר יכולתה ליטול ייצוג משפטי וביקשה לערער על פסק דין שניתן בעניינה. סברתי כי, במקרה כזה, בו משתלבים מספר אלמנטים חריגים, יש לפעול אחרת, גם תוך סטייה קלה

דיונים מותיר מקום לשיקול דעת של השופט. המסר הוא כי אנו, בבית המשפט, נמצאים עבור הנזקקים לשירותינו. אולם, אין ספק כי יעילות אינה באה במקום משפט צדק ואנו עמלים על מציאת האיזון. אספר לכם אנקדוטה בהקשר זה. לא מזמן

חודש	כמויות תיקים-כלל המחוזיים			מדד יעילות-כלל המחוזיים		מדד יעילות-חיפה		חיפה ביחס לשאר המחוזיים	
	נפתחו	נסגרו	מלאי	CR1	CR2	CR1	CR2	CR1	CR2
ספטמבר-13	3,283	3,087	25,425	94.0%	90.3%	105.9%	93.3%	112.6%	103.3%
אוקטובר-13	4,545	4,465	25,508	98.2%	100.0%	100.3%	99.7%	102.1%	99.7%
נובמבר-13	3,645	3,898	25,254	106.9%	100.4%	103.6%	83.1%	96.8%	82.8%
דצמבר-13	4,128	4,427	24,957	107.2%	104.2%	111.1%	98.5%	103.6%	94.5%
ינואר-14	4,255	4,276	24,936	100.5%	96.5%	103.4%	93.8%	102.9%	97.2%
פברואר-14	4,023	4,098	24,862	101.9%	98.3%	112.0%	104.9%	110.0%	106.7%
מרץ-14	4,241	4,319	24,785	101.8%	96.3%	108.9%	98.4%	107.0%	102.2%
אפריל-14	3,713	3,464	25,035	93.3%	92.8%	96.2%	93.4%	103.1%	100.6%
מאי-14	3,838	4,156	24,716	108.3%	100.3%	112.3%	96.3%	103.7%	96.0%
יוני-14	4,008	4,200	24,522	104.8%	95.2%	97.2%	77.4%	92.8%	81.3%
יולי-14	4,050	4,147	24,421	102.4%	92.3%	112.8%	96.7%	110.2%	104.8%
סה"כ	43,729	44,537	24,421	101.8%	95.8%	105.9%	93.5%	104.0%	97.6%

"אני רואה את אחד מתפקידי של בית המשפט גם בהקניית ערכים של יושר, צדק וכיבוד החוק ובטוח אני שבית המשפט יעמוד במשימה זו."

מדברים שנשא כבוד הנשיא בטקס קבלת פנים בלשכת עורכי הדין-סחוז חיפה, אוגוסט 2013.

מסדרי הדין. הוריתי להתייחס למכתבה כבקשת רשות ערעור על מנת שלא יחלוף המועד להגשת הערעור.

מכאן, שגם אם היעילות חשובה לי, היא אינה על חשבון האנושיות. חשוב לנו שהאדם המתדיין בשערינו יישמע.

נראה כי העבודה השיפוטית עדיין בוערת בעורקיך.

העבודה הניהולית גוזלת ממני זמן רב. בבית משפט זה יש כ-153 משרות (שופטים, ע' משפטיים ואנשי מינהלה), הוא השני בגודלו בארץ, מתנהלים בו כ-10,000 תיקים, אך הקשר לעשייה המשפטית חשוב לי ואיני מעוניין להתנתק ממנו. ישבתי בעבר בערעורים אזרחיים ופליליים ושמעתי מאות תיקי פשע חמור.

בהקשר זה, אין להתעלם מכך שהעבודה השיפוטית היא קשה ותובענית. שעות עבודתו של השופט אינן מסתיימות באולם הדיונים, והן נמשכות גם בלילות ובסופי שבוע. באופן אישי, אספר לכם כי לעיתים תיק מסוים והפרטים המצויים בו ממשיכים ללוות אותי תקופה לא מבוטלת. עבודת השופט בהחלט אינה מתחילה או מסתיימת לפי שעות העבודה הקבועות בפועל. אני סבור שאורח חייו של שופט חייב להיות שונה והוא צריך לסגל אורחותיו לתפקידו זה. מדובר בסייגים ובכבלים שהשופט נוטל על עצמו מרצון ובכל זאת, למרות הקושי, מדובר במקצוע שאינו רק מאתגר, אלא אני רואה בו שליחות של ממש.

גידול רב בתיקי הפש"ר והתמקצעות בתיקי פש"ר במחוז חיפה

האם יש סיכוי לתגבור התקנים בבית המשפט המחוזי בחיפה?

בשנה האחרונה, קלטנו שופטים חדשים לבית המשפט המחוזי, שיחליפו שופטים שפרשו או פורשים בקרוב, אך נגעתם בנקודה רגישה. בהחלט יש צורך בהגדלת מספר התקנים לשופטים אצלנו. אחת הבעיות היא הגידול בתיקי הפש"ר שנפתחים במחוז חיפה. מדובר בגידול משמעותי,

הידעתם?		
נתוני פתיחת וסגירת תיקים בתקופת הפגרה בשנת 2014 לעומת פגרת 2013 מלמדים על גידול עצום:		
	16/7/14-26/8/2014	16/7/13-26/8/2013
נפתחו תיקים	נפתחו 1330 תיקים	נפתחו 973 תיקים
נסגרו תיקים	נסגרו 883 תיקים	נסגרו 730 תיקים

העולה על הקיים ביתר בתי המשפט בארץ. ביוני 2014 לבדו, נפתחו 661 תיקי פשיטות רגל. במהלך הפגרה, בפרק הזמן שבין 16.7.14 לסוף אוגוסט, נפתחו 540 תיקי פשיטות רגל חדשים. מתאריך 1.1.14 עד ל-12.11.14 הוגשו 3463 תיקי פשיטות רגל. מדובר בגידול של 50% על התיקים שנפתחו בשנה שעברה בתקופה המקבילה. כידוע לכם, בחיפה ישנם היום רק 3 שופטים שעוסקים בפש"ר. על פי הנתונים הסטטיסטיים של הנהלת בתי המשפט,

המודדים את יעילות בתי המשפט המחוזיים בארץ, ניתן לראות כי בין החודשים ספטמבר 2013 ויולי 2014 (כולל), בית המשפט המחוזי בחיפה עמד על 104% (ללא תיקי פשיטות הרגל) ו-97.6% עם תיקי פשיטות הרגל.

בפרק זמן זה, עמד מדד היעילות של כלל בתי המשפט המחוזיים על 101.8% (ללא תיקי פשיטות הרגל) ועל 95.8% עם תיקי פשיטות הרגל.

הגידול הניכר בתיקי פשיטות הרגל מהווה "אבן ריחיים" על עבודתו של בית המשפט ועל תוצאותיו הסטטיסטיות, שאלמלא כן היו אף טובות יותר.

נתון נוסף, אותו אני מבקש לציין והמתייחס לכלל מצבת התיקים של בית המשפט בתחומים השונים, הוא שהחל מספטמבר 2013 ועד ליולי 2014 נפתחו 7070 תיקים ונסגרו 7486 תיקים.

כמו כן, יש לנו שני הרכבים חדשים של שופטים הדנים בפשעים חמורים. יש יותר מ-300 תיקי פשע חמור בשנה במחוז שלנו.

אין ספק, כי גידול זה מחייב מציאת פתרון מערכתית. למרות מצבת כוח האדם הנוכחית, ולמרות המצוקה בה אנו מצויים והצורך להוציא שופטים לשנת שבתון או אילוצים אחרים, אזי לפי נתוני הסטטיסטיקה, אנו מצויים ברף העליון, מעל הממוצע הארצי בסגירת תיקים (104% - כלומר 4% יותר תיקים נסגרים בחיפה מאשר הממוצע הארצי). נתון זה מעיד בהחלט על ההשקעה הרבה של הצוות השיפוטי במחוז, שהתגייס כולו כדי לעמוד במטלות.

ברצוני להזכיר גם את העובדה שהתחלנו בבניית מערך של "שופטים עמיתים", שופטים שפרשו, אך בעלי יכולת וניסיון שלא יסולאו בפז והם ישולבו בעריכת גישורים ויקלו על עומס התיקים הנדונים.

האם היית מציע לבטל את כללי הסמכות המקומית?

הדרך לטפל בעומס אינה ביצירת עומס לא צפוי נוסף. עם זאת, ישנם נושאים שבית המשפט המחוזי מטפל בהם ואין ספק שהם יכולים להישמע גם בערכאות הנמוכות יותר במקצועיות הראויה. ישנם נושאים פעוטים באופן יחסי, שבית המשפט המחוזי מטפל בהם רק מכיוון שהם במסגרת עתירות מינהליות. כך גם לעניין עבירות המין הלא חמורות, שמבחינת הסמכות נדונות במחוזי בהרכב של שלושה שופטים, אך יש לשקול שינוי בהקשר זה כך שהן תידונה ע"י דן יחיד במחוזי או אפילו בבית משפט השלום.

בעניין זה, כמו גם בעניינים אחרים, אנו עובדים בשיתוף פעולה מלא עם נשיא בתי משפט השלום במחוז.

יש צמצום ניכר גם של התיקים הישנים. האם אתה מעורב ומקבל דיווח על הכל?

בהחלט. יש כאן שקיפות מלאה והכול מופיע בדוחות. אנו משתדלים להיות עם יד על הדופק כל הזמן. פסקי דין ניתנים היום בזמן קצר ככל הניתן, ואם לא, כאמור, הדברים מופיעים בדוחות ומועברים לטיפול.

כשופט, כנשיא וכמי שעמל על עריכת השינוי המערכתי והמינהלי בבית המשפט המחוזי, אני מוכן לקבל ביקורת עניינית, אך אי אפשר להתעלם מהמאמץ הכביר שנעשה בבית

**מדברי הנשיא
בפני בכירי
המשטרה,
נציגי התביעה
המשטרית,
שופטים
ופרקליטי מחוזות
חיפה והצפון:**

"אני קורא לכם לסייע לבית המשפט להשיג את היעד האמור. זאת, על ידי ניהול חקירות יעיל וממצה; על ידי הגשת כתבי אישום בפרק זמן קצר ככל האפשר מיום ביצוע העבירה; על ידי הנגשת החומר החקירתי לסניגורים במועד, ועל ידי הבחנה טובה בין עיקר לטפל בהגשת הראיות לבית המשפט. והכול, מבלי לפגוע בזכויות הנאשם ובהגנתו."

ישנו מנגנון המטפל בנושא בחינות הלשכה. צירופי נושאים והפיכתם לפרקים, נעשים על ידי ועדת הבחינות, המונה שלושה שופטים, שלושה עורכי דין מהמגזר הפרטי ושלושה עורכי דין מהשירות הציבורי. בין הנושאים הנבחנים: חוקי יסוד, סמכויות בתי המשפט, סדרי הדין במשפטים פליליים ואזרחיים, דיני ראיות, הליכי הוצאה לפועל, סדרי רישום של מקרקעין, רישום תאגידים, ניסוח חוזים משפטיים, אתיקה מקצועית ועוד.

מיד לאחר שמוניתי כיו"ר הוועדה, החלטתי על צירופם של שני שופטים מבית המשפט המחוזי בחיפה, אברהם אליקים ויחיאל ליפשיץ כחברי הוועדה וכן שני חברים מהאקדמיה – הפרופסורים גבי הלוי וחמי בן נון, וזאת, משום החשיבות שאני רואה בעבודת הוועדה, והשפעתה על איכותם ורמתם של עורכי הדין.

בדעתי להביא לשינוי במבנה הבחינה זאת, בעקבות הביקורת הנשמעת לגבי רמת הבחינה בכתב כמו גם הבחינה בעל-פה – שכן, ישנה תחושה שכל מי שניגש לבחינה בעל-פה עובר אותה, ולעיתים גם מועמדים שאינם ראויים.

זימתי הכנסת שאלה פתוחה למבחן בכתב, כשהתשובה תונח בפני הבוחנים בעל-פה ותהווה חלק מהתרשמות הוועדה הבוחנת בעל-פה, בבואה לקבוע אם הנבחן עבר את הבחינה בעל-פה או נכשל בה.

מה החזון שלך לעתיד לבוא?

איני דוגל בסיסמאות. המטרה בסופו של דבר היא לתת את השירות המשפטי הטוב והיעיל ביותר.

עם זאת, אסור שהדבר יבוא על חשבון עשיית משפט וצדק, כל זאת, תוך שיתוף פעולה עם כל המערכות בשירות המשפטי.

לפנינו מלאכה רבה ואנו אך בראשית יישומה.

המשפט הזה ע"י השופטים. ומיהם אותם שופטים? אלה מי, שלעיתים, עד לפני שנים ספורות, היו עורכי דין במגזר כזה או אחר. מדובר בציבור איכותי שאני גאה לעמוד בראשו.

לא פעם, אנו שומעים אותך אומר כי אתה חרד לאמון הציבור במערכת. היכן אתה פוגש את הציבור מעבר לאולמות השפיטה? הנכונה השמועה כי אתה קורא טוקבקים?

זה נכון, אני מחובר למדיה, באותה מידה שאני מכיר את ההיסטוריה. אבל ברור לכל, שהכרעה שיפוטית משאירה גם צד מאוכזב ולכן קריאת הטוקבקים אינה בהכרח המקור שממנו ניתן ללמוד על אמונו של הציבור. עם זאת, אני מאמין גדול באנושיות ובקשר בלתי אמצעי וכשיש רצון ליעל את המערכת ולקדמה, ולבצע פעולות שיש בהן כדי להעיד על האזנה למצוקות של הציבור, לא כקלישאה אלא באמת, מתוך עשייה ועבודה – אני מאמין שהתוצאות ניכרות.

אחת הפעולות הראשונות שנקטת בהן הייתה העתקת מועד ישיבת השופטים השבועית לשעה 12:30. אחרי הרבה שנים, בהן ישיבות השופטים התקיימו בימי ג' בשעה 11:00 וכל דיון שהתקיים הופסק באמצע, והרכבים שלמים עצרו שמיעת ערעורים כשהצדדים מחכים לסיום ישיבת השופטים. נדמה היה כי מדובר ב"תורה מסיני" ולא ניתן לעשות דבר.

התורה מסיני ניתנה רק פעם אחת והנה למרות ההרגל שונתה שעת הישיבה. שמעתי את התלונות שנשמעו בעבר, ואני מברך על כך שניתן לראות בכך צעד נוסף המלמד על שיתוף הפעולה בין כולם.

מהפיכה בבחינות הלשכה

כמי שמכהן כיו"ר ועדת בחינות ההסמכה של לשכת עורכי הדין מה הבשורה האחרונה בעניין בחינות הלשכה?

